

Bakgrund, syfte och innehåll

BAKGRUND

Mödrahälso- och förlossningsvården präglas av stora variationer i vårdbehov på både kort och lång sikt. Samtidigt rapporterar samtliga regioner att de i nuläget har en brist på barnmorskor som arbetar på sjukhus. Produktions- och kapacitetsstyrning är en strategi för att använda de begränsade resurserna på ett effektivt sätt, som skapar bättre förutsättningar för att möta kvinnornas behov.

Under hösten 2023 och våren 2024 har SKR i nära samarbete med regionerna bedrivit ett utvecklingsarbete inom ramen för den nationella satsningen på förlossningsvård och kvinnors hälsa. I utvecklingsarbetet har SKR undersökt förutsättningarna för att stärka produktions- och kapacitetsstyrningen inom mödrahälso- och förlossningsvården.

Resultaten av arbetet har samlats i ett metodstöd samt en kompletterande fördjupad rapport.

[Läs metodstödet här](#)

[Läs fördjupad rapport här](#)

METODSTÖDETS SYFTE

Syftet med metodstödet är att stödja utvecklingsarbetet i regionerna, genom att presentera en övergripande process och därtill kopplade strategier och arbetssätt för systematisk produktions- och kapacitetsstyrning inom mödrahälso- och förlossningsvården.

MÅLGRUPP

Metodstödet riktar sig till chefer och verksamhetsutvecklare inom mödrahälso- och förlossningsvården. Materialet kan bland annat användas under planeringsmöten eller utbildningar, och innehåller diskussionsfrågor som kan vara relevanta på operativ, taktisk och strategisk nivå.

INNEHÅLL

Underlaget presenterar arbetssätt och strategier för produktions- och kapacitetsstyrning inom fem övergripande processteg:

1. Analysera och prognostisera vårdbehovet:

Beräkningar av hur det framtida vårdbehovet förväntas se ut på olika tidshorisonter.

2. Jämna ut flöden: Åtgärder för att – i den mån det är möjligt – jämna ut patientflöden.

3. Planera bemanning och andra resurser:

Planering på taktisk nivå för att säkerställa att rätt resurser finns på rätt plats vid rätt tillfälle.

4. Anpassa scheman: Schemaläggning för att säkerställa att det finns en ändamålsenlig nivå på kompetens och under olika tidsperioder.

5. Daglig styrning och uppföljning: Löpande uppföljning och justering för att bibehålla en balans mellan vårdbehov och kapacitet.

Hur ska metodstödet användas?

ANVÄNDNING

Underlaget innehåller en genomgång av 16 strategier och arbetssätt för produktions- och kapacitetsstyrning inom fem övergripande processteg. Varje strategi/arbetssätt beskrivs i tre delar:

1. Informationssida: Informationssidan ger en översiktlig introduktion till varje strategi och arbetssätt. Syftet är att skapa en basförståelse för vad arbetssättet/strategin innebär.

2. Analysunderlag: För många strategier och arbetssätt finns det kompletterande analysunderlag. Analysunderlaget syftar till att bidra med nya perspektiv till verksamheten samt skapa en ökad förståelse för hur arbetssättet/strategin kan tillämpas i praktiken.

3. Diskussionsfrågor: Varje genomgång avslutas med diskussionsfrågor. Diskussionsfrågor är utformade för att väcka nya tankar och idéer om arbetssättet/strategin.

Tillsammans är tanken att de ska skapa förutsättningar för att upptäcka nya, och utveckla befintliga strategier och arbetssätt. En mer fördjupad beskrivning av respektive strategi/arbetssätt finns i rapporten:

[Produktions- och kapacitetsstyrning i praktiken](#).

DELTAGARE

Beroende på vilka strategier och arbetssätt som diskuteras kan det vara lämpligt att inkludera olika deltagare i diskussionen. Det finns exempel på personer att involvera i beskrivningen av varje processteg.

